

Poština plačana
v gotovini

Domedeljek

Leto IV.

Ljubljana, 13. januarja 1930

Štev. 2

Zastopniki slovenskih občin pri kralju

Nj. Vel. kralj za konstruktivno delo v enakopravnosti in bratski ljubezni - Jugoslavije nikoli nihče ne bo razdvojil!

Beograd, 12. jan. V Beogradu je bil danes krasen solnčen dan. Delegati deputacij iz dravske, dunavske in drinske banovine so se ob 10. dopoldne zbrali v dvorani nove univerze, kjer je bila njim na čast prirejena slavnostna akademija, ki ji je prisostvovalo tudi veliko število najuglednejših osebnosti beograjske družbe in tudi več članov vlade. Na svečani akademiji je prvi predaval o vlogi Srbije v kulturnem življenju znani književnik Veljko Petrović, za njim pa o zgodovinski vlogi našega naroda v zvezi z vzhodnim vprašanjem univ. prof. dr. Vasilij Popović. Ob 1. popoldne je bil prirejen na čast delegatom

slavnosten banket

v treh najboljših beograjskih restavracijah, pri »Srpskem kralju«, pri »Ruskem carju« in »Bristolu«.

Na banketu pri »Srpskem kralju« je pozdravil goste z dobrodošlico predsednik beograjske občine Miloš Savčić, ki je napil prvo zdravico Nj. Vel. kralju in kraljevskemu dvoru, pri čemer so vsi prisotni stali dolgo časa vzdikali »Živel«. Predsednik beograjske občine Miloš Savčić je v svojem govoru poudarjal velik zgodovinski pomen dogodkov od 6. januarja in 3. oktobra lanskega leta, ki predstavljajo modro odločitev Nj. Vel. kralja, s katero je presegel strankarske borbe, ki so gnale domovino v propast. Nadalje je izrazil željo, da bi vsakdo v svojem področju po-

sameznih banovinah šel na delo za procvit in dobro domovine.

Njegov govor je bil sprejet z živahnim odobravanjem ter je godba zasvirla državno himno. Predsednik beograjske občine je odgovoril predsednik sarajevske občine Asim beg Mutevelić. Za njim je govoril delegat iz dravske banovine ljubljanski občinski svetnik g. Ivan Hribar, ki je v svojem govoru naglašal nacionalno delo Slovencev v preteklosti za uresničitev jugoslovenske ideje. Omenjal je težke boje, ki so jih morali voditi nacionalni elementi, predvsem boje na Dunaju za pravice naroda ter njihovo tajno sodelovanje s Srbi. Omenjal je kongres slovenskih profesorjev, ki se je vršil pred vojno v Ljubljani, kakor tudi sestanke, ki so jih imeli pred vojno slovenski predstavniki z najuglednejšimi Srbi. Povdarjal je, da so Slovenci s srcem in dušo vdanji Jugoslaviji ter je nazdravil Beogradu kot skupni pristolnici jugoslovenskega naroda. Nadalje je naglašal, da je treba vsemu svetu jasno pokazati, da smo eno, ter je končal svoj govor z vzdikom Nj. Vel. kralju. Govor g. Ivana Hribarja so živahno pozdravili vsi prisotni, nakar so sledili govori ostalih zastopnikov. Banket je potekel v najlepšem razpoloženju.

Na banketu pri »Ruskem carju« je goste pozdravil podpredsednik beograjske občine dr. Stojanović, na banketu v »Bristolu« pa drugi podpredsednik beograjske občine inž. Vojislav Zadžina, ki mu je odgovoril mariborski župan dr. Juvan.

Sprejem deputacij na dvoru

Po banketu so se delegati razšli v svoja stanovanja ter so se ob 4. popoldne ponovno zbrali pred Kazino na Terazijah. Točno ob pol 5. so se formirali v sprevod, ki je krenil v kraljevski dvor. Sprejem na dvoru je bil več kot priskrben. Delegati so bili sprejeti z največjo pozornostjo in je bilo vsakemu odkazano določeno mesto. Na čelu dvorane so stali zastopniki dravske banovine, poleg njih pa zastopniki drinske in dunavske banovine. Gostje so bili razpo-

rejeni na obeh straneh velike dvorane v starem kraljevskem dvoru. Kmalu nato so došli tudi ministri, točno ob pol 6. zvečer pa je prišel Nj. Vel. kralj v spremstvu maršala dvora generala Ace Dimitrijevića ter prvega adjutanta generala Dragutina Stojanovića. Njegov prihod je bil pozdravljen s sviranjem državne himne in burnim vzdikanjem zastopnikov občin iz dravske, dunavske in drinske banovine.

negu kralja združeni bratje junaške Šumadije, ponosne Bosne in plodnega Srema. Kakor so vsi v dneh svetovne vojne sledili osvobodilnim borbam Nj. Vel. in vernih orlov pod njegovim modrim vodstvom in se navduševali z njihovimi junaškimi podvigi, prav tako je našla modra odločitev Nj. Vel. od 6. januarja in 3. oktobra razumevanje v vseh kraljih drinske banovine. Združeno za vse čase se je prišlo prebivalstvo te banovine pokloniti pred lice Nj. Vel. Veličanstva in položiti večno prisego, da bo z vsemi silami sledilo pozivu Nj. Veličanstva k delu za gospodarski in socialni napredek in povzdigo naše lepše Jugoslavije in vseh naših kraljev. Živel Nj. Vel. kralj Aleksander I.! Živel njegov prejasni kraljevski dom!

Prisotni so se odzvali vzdiklu z dolgotrajnimi ovacijami vladarju.

Govor ljubljanskega župana dr. Dinka Puca

Kot drugi je pozdravil Nj. Vel. kralja vodja deputacije iz dravske banovine ljubljanski župan dr. Dinko Puc z naslednjimi besedami:

Vaše Veličanstvo!

Prikrat, odkar smo postali svobodni, imajo slovenske občine srečo pokloniti se svojemu narodnemu kralju, Vašemu Veličanstvu.

Dolga in težka je bila pot do svobode. Pred več kot tisoč leti so naši pradedje izgubili svojo samostalnost. Zadnji ostanki naših narodnih pravic so izginili v 16. stoletju in Gosposvetsko polje nam je samo še svetel spomin. Dasi se je v dobi reformacije pojavila slovenska knjiga, vendar moramo o početkih narodne zavesti govoriti šele v drugi polovici 18. stoletja, ko nastopijo Pohlin, Zois in Valentin Vodnik. Nova doba je nastopila z Napoleonovo Ilirijo. Bila je samo hipen meteor, a je vendar zapustila silne sledove. Narodni čut se je utrdil. Naše obzorje se je širilo; preko ozkih svojih meja smo se začeli ozirati na svoje brate v drugih deželah in videli smo, da smo večji, kot smo mislili. Prišla je ilirska doba Ljudevita Gaja, ki sicer ni uspel. Toda ravno vsled tega se je dvignila na eno in drugo stran samozavest in ponos. Nam je ta doba rodila Prešerna, čegar delo so temelji naše kulture v revolucionarnem letu 1848. stopili na dan »Slovenija« kot narodni program. A že se dvigalo morje, katerim je ta prozerni prezek: Andrej Einspieler. Matija Majer govoril je o južno slovensstvu. Naveželo se stiki s Hrvati in Srbi in na slovenskem kongresu v Pragi nastopijo že Srbi, Hrvati in Slovenci kot

samosvoja jugoslovenska skupina. Iskra je tlela in ni več ugasnila!

Toda, kako dolga je bila še pot do cilja! Prišla je še doba reakcije, stiki s Hrvati in Srbi so se porazgubili, in naše meščanstvo se je sramovalo govoriti svoj jezik, — a zopet nastane čas, ki nam rodi nove bojovnike. Veliki tabori se sklicujejo, ustanavljajo se mnogi časopisi, a na Hrvatskem proglasi vladika Strossmayer, da smo Srbi. Hrvati in Slovenci listi istega drevesa: »En narod smo in ista bodočnost nas čaka.« Beseda Jugoslavi je v dobi sedemdesetih let postala običajna v časopisju in nekateri listi so pisali že takrat o »Jugoslaviji«. Seveda je bilo treba še 50 let, da je beseda meso postala! Kajti tujčeva peta nas je tiščala in narod sam je izgubil čisto cilj izpred oči. Toda vedno in vedno so se našla srca, ki so čutila več kot druga. Domovina je postajala vsak dan večja in lepša; podirati se je začela meja ob Sotli in manjšala se je razdalja od Sarajeva in Vojvodine. L. 1903. je že jugoslovensko dijaštvo na Dunaju pozdravljalo Vašega kraljčevega očeta, kralja Petra I. Osvoboditelja z vzdikali: »Živio jugoslovenski kralji! Beograd se nam je začel bližati na svojem brdu: vojne s Turčijo so ga nam približale in tudi mi smo bili ponosni na prelito kri srbskih junakov.

Marsikaj je bilo seveda še gnilega med nami. Toda majska deklaracija, znaka srbskega orožja v svetovni vojni in prevrat l. 1918. so izbrisali spomin na to, kar je bilo grdega. Po zaslugi nekaterih mož-prerokov, srbskega junaštva in rodu Karadiodjevičev smo prišli do zaželjene svobode! Kako velik čas je bil to! Ko je vsa zemlja trepetala navdušenja, ko smo brisali s hiš zna-

ke stoletnega suženjstva, ko so tudi največji skeptiki postali nacionalisti, ki so s solzami v očeh pozdravljali narodno zastavo! Ali ni bil trikrat srečen ta rod, ki je dočkal uresničenje svojega ideala, dočkal Jugoslavijo in ki je mogel pozdraviti svojega prvega narodnega kralja!

A kako naglo smo pozabili nauke, ki nam jih daje zgodovina slovenskih narodov: da more obstati samo tista država, katere ne razdirajo strankarske strasti in v kateri se marljivo dela in dobro upravlja. V brezplodnih partizanskih bojih smo uničevali narodno balzostanje, pod krinko demokracije smo pripuščali, da se je gubilo bogastvo naše zemlje. Šli smo navzdol.

In zato smo danes prišli pred Vas, Veličanstvo, da se Vam kot delegati občin iz dravske banovine zahvalimo v imenu vseh Slovencev, da ste še ob pravem času z zgodovinskim činom od 6. januarja 1928 rešili državo in narod posibeli. Zahvaljujemo se Vam tudi za akt od 3. oktobra, ki pomenja novo dobo v državni upravi in ki tvori logičen zaključek našega stremjenja. Prišli smo, da Vam v imenu Slovencev izrečemo svojo popolno udanost in zvestobo, da tu pred Vami proklamiramo svojo solidarnost z vsem našim narodom, združenim v Jugoslaviji ter da povemo vsemu svetu, da verujemo v njeno veliko bodočnost pod Vašim žepom! Mi želimo iz vsega srca, da Vaše Veličanstvo dovrši začeto delo, da vzpostavi slovo med brati, da utrdi državo na notranji in ji pribori ugled in sijaj napram zunanjemu svetu, kajti neločljivo smo vezani z Vami in s to državo. Le v njej moremo najti svobodo in popolno enakopravnost!

Vaše Veličanstvo! Prinašam Vam v dar največ, kar imamo: naša srca, našo vdanost, našo ljubezen.

Naj živi naš narodni kralj, Aleksander I.!

Govor Nj. Vel. kralja

Ko so ovacije polegale, je povzel besedo Nj. Vel. kralj in dejal:

Gospodje predsedniki!

Gospodje!

Od srca se vam zahvaljujem za lepe pozdrave in za izraze zvestobe in vdanosti.

Posebno mi je drago, da vas vidim v svojem domu in da vas lahko pozdravim skupno kot predstavnike drinske, dravske in dunavske banovine.

S posebnim zadovoljstvom pa slišim od vas, kakor sem te dni slišal tudi od predstavnikov ostalih banovin, da je prebivalstvo pravilno razumelo in pojmilo potrebo izpremembe v državni upravi. Drago mi je, ker se uvideva, da se je krenilo na boljšo pot, na pot čvrstega, mirnega razvoja in napredka kraljevine Jugoslavije.

Moja je želja in moja prizadevanja gredo za tem, da se vse zdrave sile usmerijo h konstruktivnemu delu v polni enakosti, ravnopravnosti ter v bratski ljubezni, da bi se mogle razviti vse lepe posebnosti našega sposobnega naroda.

Moja skrb je, da kraljevska vlada in vsi javni organi s svojim delom in pravičnim izvajanjem zakonov utrejo pot ugodnim pogojem za napredek in blaginjo počinca, kakor ostalih zajednic, udruženj, občin, srezov in banovin, h katerim pripadate.

Naš narod zasluži zaradi svoje delavnosti in svojih vrlin ter zaradi žrtev, ki jih je doprinesel za pravico in pravičnost ter za skupno kulturo in srečno življenje, da lahko v miru živi in da se gospodarsko in kulturno razvija in utrjuje.

Ponesite moje kraljevske pozdrave na svoje domove in vsemu dragemu prebivalstvu vaših banovin.

Recite, gospodje, med potjo in doma recite vsem in vsakomur, da vas nobene meje, niti razdvojenost v preteklosti niti Dunav, Sava ali Drina ne bodo več razdvojile, marveč da vedno spajajo in združujejo narodni interesi in narodne duše v nerazdeljivo celoto — Jugoslavijo, ki je nikoli nihče ne bo mogel razdvojiti.

S temi željami vas pozdravljam! — Živeti!

Kraljevske besede so izzvale uprav frenetične ovacije prisotnih zastopnikov drinske, dravske in dunavske banovine, ki se dolgo niso mogle poleči.

Razgovor Nj. Vel. kralja z delegati

Ko so se ovacije polegale, so bili Nj. Vel. kralju predstavljeni posamezni delegati. Kralj se je z vsakim delegatom posebej razgovarjal ter jih izpraševal o lokalnih potrebah in lokalnih željah, o zadovoljstvu naroda, o tem, kako je letina obrodila in o raznih drugih stvareh.

Ko se je kralj približal slovenski deputaciji, so ga njeni člani pozdravili z burnim vzdikanjem »Živel kralj«. Kralj je bil videti očitno dobro razpoložen in se je nato silno prijazno razgovarjal s posameznimi slovenskimi delegati, predvsem s predstavnikom posameznih srezov. Prvi mu je bil predstavil g. Josip Turk kot najstarejši član ljubljanske občinskega odbora. Zastopnik mestne občine v Ptuj župan Brnčič je naprosil Nj. Vel. kralja, naj dovoli, da bi se smela ptujska gimnazija, ki je pred vojno nosila ime cesarja Franca Jožefa, imenovati odslej po njegovem najmlajšem sinu kraljeviču Andreju. Nj. Vel. kralj je blagovolil ugoditi tej prošnji, o čemer bo izdan še poseben ukaz.

Vzkliku ljubljanskega župana ob zaključku so se pridružili vsi prisotni poslanci z dolgotrajnimi ovacijami kralju. Župan dr. Puc je bil že med svojim govorom večkrat prekinjen z viharimi vzkliki v pozdrav kralju. Ljubljanski župan je izrekel svoje besede s povzdignjenim glasom ter je napravil njegov govor najboljši vtis.

Pozdrav zastopnika dunavske banovine

Kot tretji govornik je pozdravil Nj. Vel. kralja predstavnik dunavske banovine novosadski župan g. dr. Branko Borota.

V svojem govoru je naglašal, da se čutilo srečno, ker je bilo v teh dneh splošnega narodnega navdušenja in manifestacij odposlanstvo dunavske banovine deležno častit, da lahko stopi pred svojega vladarja in da se mu v imenu banovine zahvali za veliko delo občanarodnega preporoda. Gledač v Jugoslavijo, čutimo napram nam, tvečati in napram delu Vašega Veličanstva brezmejno ljubezen in smo pripravljeni, da živučenju svojega življenja, ako je treba ohraniti ta naš višji ideal. Ponosni smo na lepote naše prekrasne dunavske banovine. Naše prebivalstvo se bo vedno zavedalo, da čuvamo našo državo narodni svetniki, kakor so bili narodni močniki car Lazar in osvoboditelj Kosova, kralj Peter I. Veliki osvoboditelj iz male Šumadije je vstala srbska država, ki je postala osvobodilni Piemont vsega našega naroda. Nerazdeljeno združeni živimo iz dna duše: Naj živi jugoslovenski kralj! Naj živi njegov vzvišeni dom!

Zaključne besede vsakega govornika so bile sprejete od prisotnih z dolgotrajnimi vzkliki Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Jugoslaviji in kraljevskemu domu.

Novi častni dvorni dami

Beograd, 12. jan. Nj. Vel. kraljica je blagovolila imenovati za častno dvorno damo go. Krunice Srbskič, soprogo ministra pravde, in go. Eleonoro Švrljuga, soprogo ministra financ. Njuna Veličanstva sta blagovolila sporočiti ta imenovanja ge. Švrljgovi in ge. Srbskičevi na dvorskem plesu, na rojstni dan Nj. Vel. kraljice dne 9. januarja. (AA)

Kongres jugoslovenskih železničarjev

Beograd, 12. januarja. Danes se je vršil v Beogradu izredni kongres združenja jugoslovenskih železničarjev. Na kongresu je bilo zastopanih nad 27.500 članov po 93 delegatih. Kongresu je predsedoval inž. Božidar Ribič iz Zagreba, ki je v svojem otvoritvenem govoru povdarjal, da dokazuje visoko število članstva združenja ter polnoštevilno zastopnost na kongresu, kako močna je jugoslovenska ideja med železničarji. S svoletu kongresa so železničarji poslali udanostne in pozdravne brzojavke kralju, predsedniku vlade ter ministru prometa. Poročila upravnege odbora o poslovanju v preteklem letu so bila sprejeta z odobravanjem na znanje. Predsednik Ribič je obvestil udeležnike, da je dosednji predsednik Čavdarević podal ostavko, ko je postal predsednik niške občine. Pri volitvi nove uprave so bili izvoljeni za predsednika Dimitrij Svetlović, za prvega podpredsednika Lazar Giorčević, za drugega podpredsednika pa Dragotin Volnović.

Izvajanje pravic po avtorskem pravu

Beograd, 12. januarja. Po uveljavljenju crotnega avtorskega zakona so si svoji nekateri starejši pisatelji našli advokate, da store vse potrebno za doseganje tistih, ki jim pripadajo po novem zakonu. Edino brat pokojnega Steve Sremca je poklonil vse imetje od del svojega brata beograjskemu združenju izralcev. Ustanovljena bo s tem denariem ustanova pod imenom Stevana Sremca.

Odbor za reševanje sporov z Ameriko

Beograd, 12. januarja. Pogodba, ki je bila sklenjena 21. januarja 1929 o pomiritvi in priateljskem reševanju spornih vprašanj med kraljevino Jugoslavijo in Zedinjenimi državami in ki jo je naša kraljevina ratificirala 20. aprila 1929, določa imenovanje odbora petih članov. Vsaka država imenuje po enega člana iz vrst svojih državljanov, po enega nadaljnega člana iz vrst tretje države in petega člana v sporazumu med obema vladama. Naša kraljevina je imenovala za svojega člana dr. Velimiria Mazuranića, ministra n. r. in kot drugega člana iz vrst državljanov tretje države dr. Jana Masaryka, poslanika češkoslovske republike v Londonu. Za skupnega petega člana pa je bil določen g. Francis Unkleen, predsednik višjega sodišča v Ontariu v Kanadi.

Odlikovanje franc. poslanika

Beograd, 12. januarja. Francoski poslanik Emile Dard je bil odlikovan od Nj. Vel. kralja z redom Belega Orla z lentjo. To odlikovanje je zbudilo v beograjski javnosti najboljše vtis, ker je poslanik Dard znan prijatelj našega naroda.

»Prehrana« v Zagrebu

Zagreb, 12. januarja. Danes se je vršila skupščina znane dobrodelne ustanove »Prehrana«, katere predsednik je bil pokojni Sander Aleksander. Skupščina je otvoril in vodil savski ban dr. Silović, ki je podpredsednik »Prehrane«. Na mesto pokojnega Aleksandra je bil izvoljen za predsednika dr. Artur Marić in za predsednika gospodinskega odbora nekova soproga za. Zora Marić, hčerka pokojnega Sanderja Aleksandra. Za častnega predsednika »Prehrane« je bil izvoljen dosednji podpredsednik savski ban dr. Silović in za častno predsednico baronica Turković, ki je bila doslej predsednica gospodinskega odbora »Prehrane«.

Zborovanje hrvat. profesorjev

Zagreb, 12. januarja. Danes se je vršila tretja glavna skupščina društva hrvatskih srednjoškolskih profesorjev. Sozlasno je bila sprejeta in odposlana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju, ministru prosvete Maksimoviću in ministru trgovine in industrije Demetroviću.

Slikarska razstava v Beogradu

Beograd, 12. januarja. Danes je bila v Beogradu otvorena razstava del holgarske slikarja Staneva, nadalje slikarjev Miodraga Petrovića, Miloša Golubovića in Stanislava Belovinskoga.

Avtobusni promet Ogulin - Sinj

Zagreb, 12. januarja. Zaradi velikega snega je bil pred dnevi ustavljen avtobusni promet na progi Ogulin - Sinj. Ker so bile danes očistene vse glavne ceste v Gorskem Kotaru, je bil tudi avtobusni promet zopet vzpostavljen.

Minister za javna dela Stevan Savković umrl

Včeraj je umrl na Dunaju v sanatoriju po daljši bolezni minister za javna dela inž. Stevan Savković

Dunaj, 12. jan. Danes ob 17. je umrl na Dunaju v sanatoriju Löw jugoslovanski minister za javna dela g. Stevan Savković.

Pokožnik je bil rojen 29. septembra 1. 1883. v Zarkovu blizu Beograda. Srednješolske študije je dovršil z maturo na beograjski realki. Arhitekturo je študiral v Karlsruhe, kjer je slovel za enega najboljših dijakov. Ko se je vrnil v domovino, je bil imenovan za arhitekta v ministrstvu za javna dela, vendar pa je državno službo kmalu zapustil in se z uspehom udejstvoval. Kot rezervni oficir se je udeležil vseh osvobodilnih vojn in se ponovno odlikoval. Zapustil je armado kot rezervni kapetan v konjici.

V politiko je pokojnik stopil razmeroma kasno, šele okrog leta 1925. Priključil se je bivši radikalni stranki, nikdar pa ni zapadel tako strastnemu

partizanstvu, kakor mnogi drugi politiki. Dne 6. januarja je bil inž. Savković imenovan za ministra javnih del in zastopnika ministra pošte in brzojava v vladi generala Živkovića. Na tem odličnem in odgovornem mestu je ostal do svoje prerane smrti. Kot minister je bil izredno aktiven delavec in je kazal povsod vsestransko sposobnost, tako da je bilo izdanih v času njegovega ministiranja izredno mnogo važnih zakonov iz njegovega resora. Njegovo nadaljnje koristno delo na vrhu državne uprave je žal preprečila težka bolezen, ki ji je danes podlegel. Umrl je razmeroma mlad, v starosti 46 let, ko bi ga domovina še najbolj potrebovala. Bolehati je prišel lani meseca junija. Ker je postajala bolezen vedno hujša, je moral oditi na Dunaj, da konzultira tamšnje zdravnike. Žal je ostala vsa zdravniška veda brez močivi proti zavratni bolezni.

Problem rešitve vzhodnih reparacij

Važna izjava vnanjega ministra dr. Marinkovića — Ustanovitev skupnega fonda za vzhodne reparacije — Konferenca zveznikov z zastopniki Male antante

Haag, 12. jan. Loucheur in Procchij bosta jutri obvestila odbor za vzhodne reparacije o svojih pogajanjih z madžarsko delegacijo. Na današnji seji upniških držav je jugoslovanski delegat vnanji minister dr. Voja Marinković pojasnil jugoslovensko stališče o Youngovem načrtu ter o njegovi zvezi z vprašanjem vzhodnih reparacij. Dr. Marinković je zagovarjal tezo, da je med Avstrijo, Madžarsko in Bolgarsko ozka zveza in da obstoja enaka zveza med vprašanjem vzhodnih reparacij in reparacijami Nemčije. Ako žele države, da se haaska konferenca zaključi z uspehom in ako v to svrhu pristajajo na koncesije, potem morajo te države dobiti kompenzacije na drugi strani. Na uspeh je mogoče računati samo, ako pristajajo države na medsebojne žrtve. (AA.)

Haag, 11. jan. Posebna pozornost za intenziviranih krogov je bila včeraj in danes posvečena reparacijskemu vprašanju Madžarske. Zastopniki Francije, Anglije in Italije so nadaljevali pogajanja z madžarskimi delegati. Na današnjem dopoldanskem sestanku je bil v razpravi predlog italijanskega delegata Procchija, da se naj za vzhodne reparacije ustanovi mednarodni fond, ki bo urejal medsebojne terjatve posameznih držav iz reparacijskega naslova. Loucheurju in Procchiju je bila poverjena naloga, naj nadaljujejo pogajanja z Madžarsko, da se najde osnova za nadaljna pogajanja. (AA.)

Haag, 12. jan. Francoski, italijanski, angleški in madžarski delegati so se zedinili v načelu v tem, da se ustanovi skupen fond, ki se bo nanašal na vzhodne reparacije. Jutri bo razprava o višini, ki naj se steka v ta fond. Vsota, ki jo je predlagala madžarska delegacija, se bistveno ne razlikuje od vsote, ki jo predlagajo upniške države. (AA.)

Haag, 12. jan. Včeraj so imeli zastopniki zvezniških držav konferenco z jugoslovanskim delegatom dr. Marinkovićem in z ostalimi zastopniki Male antante. Po tej konferenci so zaslišali bolgarska delegata Burva in Molova. (AA.)

Haag, 12. jan. Zaradi medsebojnega sporazuma ni bilo danes seje zastopnikov držav, ki so sklicale konferenco. Prihodnja seja bo v ponedeljek popoldne. (AA.)

Haag, 12. jan. Prva seja odbora za mednarodno reparacijsko banko bo jutri v ponedeljek dopoldne. (AA.)

Haag, 12. jan. Francoski in nemški delegati so razpravljali o vprašanju sankcij. Predsednik francoske vlade Tardieu je izjavil, da bo francoska vlada morala zavzeti posebno stališče, ako Nemčija ne izpolni obvez Youngovega načrta. Predlagal je štiri formule, o čemer bo še razprava. (AA.)

Pariz, 12. jan. Briand je davi odpoval v Zenevo. (AA.)

Smrtne obsodbe v Rusiji

Moskva, 12. januarja. Danes je bilo izvršenih 17 smrtnih obsodb nasprotnikov sovjetskega režima.

Zborovanje rezervnih oficirjev v Mariboru

V jeseni velika žalna manifestacija povodom desetletnice koroškega plebiscita — Se pred veli ko nočjo jugoslovenska manifestacija v Mariboru

Maribor, 12. januarja. Danes ob 10. se je vršil v dvorani hotela »Pri zamorcu« 3. redni občni zbor mariborskega pododboru združenja rezervnih oficirjev in bojevnikov ob množični udeležbi članstva ter zastopstva aktivne vojske. Vodil ga je predsednik g. Jakob Perhavec. Nj. Vel. kralju Aleksandru je bila poslana udanostna brzojavka, min. predsedniku generalu Živkoviću, ministru vojske in mornarice generalu Hadžiću in komandantu dravske divizije generalu Tripkoviću pa pozdravna brzojavka.

Predsednik je uvodoma pozdravil na zborovanju navzočega komandanta Mariborke brigadnega generala Živka Stanisavljevića, komandanta inženjerske podoficirske šole g. polkovnika Putnikovića, zastopnika komandanta mariborskega vojnega okruha g. marjorja Lovrića, zastopnike tiska itd.

Poročilo o delovanju pododboru v minulnem poslovnem letu je podal tajnik g. Juteršek. Organizacija šteje danes 359 članov. Lani jih je pristopilo 73. Poročilo zlasti poudarja, da je minister vojske in mornarice v novem zakonu o ustroju vojske upošteval vse predloge pododboru. Predsednik združenja je ob priliki svojega inspekcijskega potovanja izrekel upravi mariborskega pododboru svoje polno priznanje in pohvalo za njegovo vestno delovanje. Zborovalci so izkazali počaščenje umrlim članom združenja vojvodi Stepi Stepanoviću, velikemu našemu sobojevniku dr. Reisu in tragično preminulemu mariborskemu odvratniku dr. Sestanu.

Blagajniško poročilo je podal g. Parma. Na predlog g. Barleta v imenu nadzornega odbora je občni zbor podelil upravnemu odboru absolutorij s pohvalo.

V debati so se oglašili k besedi general Stanisavljević, dr. Kotnik, Perhavec, inž. Ružič, Kramberger, Mondir in drugi.

Komandant mesta general Stanisavljević je zlasti poudarjal važnost organizacije ne le v stanovskem, ampak tudi v nacionalno patriotskem pogledu, predvsem pa važnost mariborskega pododboru kot nacionalnega stražarja ob meji, ki vrši velike državne funkcije. Naša meja je geografsko slaba in v nacionalnem oziru oslabiljena. Zavedati se je treba, da mora biti Maribor slovenski in jugoslovanski. Treba je storiti vse, da se dvigne veljava slovenskega jezika v naši javnosti, na ulici, v trgovini, v konverzaciji. V tem pogledu mora pododbor združenja rezervnih oficirjev in bojevnikov v ozkem stiku z drugimi nacionalnimi organizacijami izvršiti konkretno svojo patriotsko nalogo.

Na predlog dr. Kotnika je bilo sklenjeno, da bo pododbor rezervnih oficirjev v Mariboru pokrenil veliko akcijo za žalno manifestacijo povodom letošnje desetletnice koroškega plebiscita, zlasti glede na dejstvo, da se onstran naše meje vrše že sedaj velike priprave za plebiscitno praznjenje.

Sklenjeno je bilo nadalje, da se bomo šli v svrhu ožjega medsebojnega vanja redni mesečni članski sestanki s predavanji in zabavami vsako prvo soboto v mesecu. Prvi tak sestanek pa bo že 24. t. m. Društvo bo prirejalo tudi izlete v razne kraje mariborske pokrajine v svrhu okrepitve nacionalne ideje in daljše izlete v strokovno poučne in zabavne svrhe.

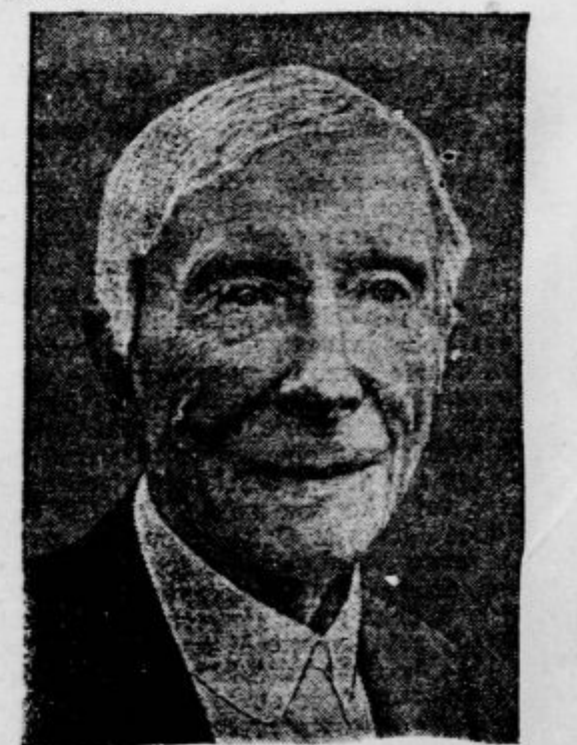
Tudi predlog g. generala Stanisavljevića, naj bi se v Mariboru še pred Veliko nočjo vršila velika jugoslovanska manifestacija, za katero naj da mariborski pododbor združenja rezervnih oficirjev inicijativo, je bil sprejet z velikim navdušenjem in plioskanjem.

Pri nadomestnih volitvah so bili namesto v smislu pravil izstopivših osebno izrečanih članov upravnega odbora gg. dr. Faningerja, Rijavca, Gorupa in Vrhovška izvoljeni kot člani: dr. Faninger, Aljančič, Sotlar in Ostrec za namestnike gg. Perić, Skof, Silvester Rode, Karel Suša in dr. Znidaršič. V nadzorni odbor: dr. Korenčan in Kristan kot člana ter Pogačnik in dr. Rakuš kot namestnika. Članarina za l. 1930 je določena na 40 D/n.

Z navdušenimi vzkliki kralju Aleksandru kot vrhovnemu komandantu je bil občni zbor zaključen.

Proslava Rockefellerjeve družbe

Cleveland, 12. januarja. V proslavo 60letnice ustanovitve svetovne družbe Standard Oil Company je bil prirejen svečan banket. Predsednik družbe Rockefeller je moral zaradi šibkega zdravja odpovedati svojo udeležbo. Pač na se je Rockefeller odzval povabilu družbe ter se dal filmati v pozici, ko izgovarja svoj pozdravni govor. Film so med deseterim predvedli na banketu, kjer je njegov govor in njegov govor učinkoval tako živo, kakor da bi bil prisoten. (AA.)

John D. Rockefeller

Stoletni stariček in najbogatejši človek na svetu

Zakon o pobijanju kužnih bolezni

Nova ureditev higijenske službe za onemogočanje kužnih bolezni. — Obvezen zdravniški pregled oseb, ki imajo posla z občinstvom, zlasti z mladino.

Beograd, 12. januarja. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju predsednika min. sveta predpisal in proglasil zakon o pobijanju kužnih bolezni.

Zakon ima 4 oddelke. V prvem se razpravlja o akutnih kužnih boleznih. Ta oddelke se deli na devet poglavij. Najprej so določbe o prijavljanju ter proučevanju kužnih bolezni. V posebnem § je navedenih 22 kužnih bolezni, na katere se nanašajo določbe tega zakona. Razen tega navaia zakon še 7 nadaljnjih kužnih bolezni, ki spadajo pod določbe tega zakona, ako se pojavijo v epidemični obliki. Slede določbe o preventivnih ukrepih proti akutnim kužnim boleznim. Nadaljnji §§ govore o potoku prebivalstva, o ugotavljanju sumljivih pojavov ter o infekcijski vodi in živilih. Nadalje so določbe o proučevanju vzrokov ter omejitvi epidemičnosti in o asanaciji. Slede določbe o bolnikih, ki jim je treba zbirati v posebnih bolnišnicah, ter ukrepi glede bolnikov, ki se zdravijo doma. Nadalje določbe govore o prenosu bolezni, o prenašalcih kužnih klic, o kužnih boleznih pri ljudeh in živalih ter o dolžnosti veterinarjev. Akutni bolniki, ki ostanejo v domači negi, se postavijo pod posebno stražo.

Nadalje določbe se nanašajo na desinfekcijo bolnic, stanovanj in prostorov, na nadzorstvo nad rekonvalescenti ter prenašalci kužnih klic. Končno so v tem oddelku določbe o postopanju z mrtlici, ki so umrli zaradi kužnih bolezni. Slede določbe o pristojnosti zdravnikov. Ta zdravniška služba se tiče v prvi vrsti občin in mest in šele v drugi vrsti banknih uprav in države, in sicer tam, kjer ni občinski ali mestnih oblastev.

Posebne določbe odredajo ustanavljanje zdravstvenih odborov za posamezne občine ali za več skupaj. Odbori naj sodelujejo pri vsem delu proti kužnim boleznim v smislu tega zakona. Zatem slede določbe o izolaciji in zdravljenju okuženih bolnikov. Banu gre pravica, da v primeru potrebe ustanovi v okuženih krajih postaja za izoliranje bolnikov in da naenake proti primerni odškodnini potrebne prostore in zgradbe. Občine z nad 10.000 prebivalci so dolžne ustanoviti za akutno okužene bolnike posebne oddelke z najmanj 10 posteljami za vsakih 10.000 prebivalcev. Nadalje so te občine dolžne, da skrbijo za vzdrževanje teh oddelkov. Slede določbe o službi zdravnikov in nižjeza sanitetnega osovja pri pobijanju in preprečevanju akutnih kužnih bolezni. Posebne določbe veljajo ustanovi desinfektorijev. Delavci, ki so zavarovani po zakonu o zavarovanju delavcev, prejemajo hranarino vse do tistega, dokler so izolirani zaradi kužne bolezni v rodbini. Hranarina jim gre iz sredstev okrožnih uradov za zavarovanje delavcev. Občine so dolžne podpirati izolirane in siromašne občane. Posebno poglavje je posvečeno pobijanju tuberkuloze.

Država je dolžna skrbeti: 1. za pouk prebivalstva v vseh vprašanih tuberkuloze in nienega razširjenja. 2. za ustanavljanje ustanov proti tuberkulozi, za brezplačno davljenje ter razdeljevanje sredstev proti tuberkulozi. 3. za nadzorstvo nad tuberkuloznimi in načinom njihovega življenja.

4. za posebno kvalificirane zdravnike. 5. za ustanovitev bolnic za tuberkulozne. 6. za zgraditev posebnih zdravilišč in okrevališč in zavetišč za dolenečke tuberkuloznih rodiliteljev. 7. za ustanovitev posebnih šol za deco, ki se naziba tuberkulozi.

Posebno poglavje govori o ustanovitvi dispanzeriev, ki so jih dolžne postaviti občine z nad 10.000 prebivalcev. Spričevala, da ne bolehaio na akutni tuberkulozi, morajo predložiti pri sprejemu v službo doživljati in delavci, ki izdelujejo živila, nadalje uslužbenci v brivnicah, rodbine, ki imajo diake na stanovanju in hrani, in končno osebe, ki so zaposlene v ustanovah za mladino. Spričevala izdajajo zdravniki v javni službi in zdravniški okrožni uradov za zavarovanje delavcev. Učitelji, ki bolehaio na odprti tuberkulozi, ne morejo vršiti učiteljske dolžnosti. Za tuberkulozno deco se otvorijo posebne šole z okrevališčih ali pa gozdne šole v prirodi. Deveto poglavje posvečeno pobijanju spolnih bolezni. Za spolne bolezni prozlaša zakon kapavico (gonorejo) in sifilis v vseh oblikah. Obveznemu pregledu glede na spolne bolezni so podvrženi doživljati in otroci, ki so izročeni doživljati. Zdravnik, ki ugotovi spolno bolezen, je dolžan o primeru obvestiti pristojne zdravnike, kadar je možno, da se bolezen prenese na druge. Po potrebi se lahko odredi tudi prisilno zdravljenje. Zdravnik je dolžan osebo, ki namerava stopiti v zakon, opozoriti na opasnosti, ki prete bodoči soprogi in otrokom. Slede posebne določbe o ukrepih, kjer več kot 5% prebivalstva okuženega od sifilisa.

Posebno poglavje je posvečeno pobijanju trahoma ter zbiranju trahomihne dece v

posebnih razredih. Nadalje poglavje govori o pobijanju malarije in gobavosti. Za kraje, kjer je več kot 10% prebivalstva bolnega na malarijo, so določeni posebni ukrepi. Iz sredstev države in banovin se morajo zgraditi posebni domovi za gojave.

Splošne določbe navaiaio dolžnosti bana ter na sredstva za izvrševanje določb tega zakona, ki se določijo v državnih, banovinskih in občinskih proračunih. Minister za socialno politiko bo izdal potrebne pravilnike s predsednikom ministrskega sveta.

Posebno poglavje je posvečeno kaznim za prestopke in dejanja proti določbam tega zakona. Zdravnik, ki krši določbe, se kaznuje z globo in razen tega lahko obsoji v izsuzbo enoletne zdravniške prakse. To kazen izreka ban. Kazni se steka v sanitetni fond pri Državni hipotekarni banki in znašajo od 1000 do 5000 Din.

Zakon stoni v veljavo, ko ga podpisše kralj in ko se razglasi v »Službenih novinah«. S tem dnem bodo prenehali vsi posebni zakoni in določbe, ki nasprotujejo temu zakonu. (AA.)

Lek za večno življenje,

sen, ki so ga sanjali premnogi učenjaki, se je zdaj po času domišljije vendar le našel. Vsaj tako misli izumitelj, ki nima prej miru, dokler ga ni preizkusil.

Na to preskušnjo nas vabi tesnobnapoved

Življenski serum,

ki izide v edini Slovenski tedenski reviji

„Življenje in svet“

z ilustracijami slikarja - grafika E. Justina.

Poleg tega priobči revija med drugim zanimivim gradivom:

Sliko vsemirja, kakor jo vidi moderno zvezdoslovje

Kakšen bo bodoči nadčlovek

Novo gospodinjstvo prihaja

Človek — igrača prirodnih sil

V indijskih kaznilnicah

Kako žive rudarske družine v Nemčiji

Noč pred sod no obravnavo

Pustolovščine v romanih in v življenju

Kakšna mora biti pesnikoa žena

Revija »Življenje in svet« izhaja vsak petek in stane polletno (zaključena knjiga s preko 700 strani) Din 40.—, tri-mesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—.

Naroča se pri upravi:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Smrtna kosa

V Ljubljani je ugrabila smrt: trgovskega zastopnika g. Ivana Vernika, ki bo položen k večnemu počitku jutri ob 15.30, gospo Marijo Maver, soprogo posestnika in gostinčarja, ki bo pokopana danes ob 15.30, ter Ivančica, učenca II. razreda ljudske šole, sinčka edinca rodbine Možina. Danes ob 15. bo nečna žrtev smrti položena v grob na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim iskreno sožalje.

Prislojavite k Vodnikovim družbi!

Merkurjev ples

Sobotni ples ljubljanskega trgovskega društva Merkur v Unioinu je tudi letos v polni meri upravljal svoj sloves. Aranžma je bil brezhiben, dvorane lepo dekorirane, obisk zelo obilen iz vseh krogov ljubljanske družbe. Najbolj številno pa je bil zastopan seveda trgovski in drugi poslovni svet. Med gosti so bili tudi ban inž. Serenec, divizionar general Tripković, dvorna dama ga Tavčarjeva, bivši minister dr. Kramer, generalni tajnik Zbornice TOI dr. Windischer, skoro vsi ljubljanski konzuli itd. Nemurno in v splošno zadovoljstvo plesalcev in drugih gostov je igrala lastna godba »Merkurja«, ki je mnogo doprinesla, da je prireditve potekla tako animirano.

Svetovna vojna 1914—1918

Velikanska udeležba pri včerajšnji kulturni predstavi ZKD v Elitnem kinu Matica je pričala o ogromnem zanimanju publike za ta film. V uvodni besedi je prof. Pavlič v kratkih in markantnih stavkih orisal potek vojne in očrtal pomen zmage antantnega orožja za našo svobodo. Nato je sledil film, ki je v svojih napetih in zanimivih slikah razgalil vse grozote vojnih operacij. Občudovati moramo junštvo nemškega orožja in vse napore vojaštva na fronti. Zanimivi film moramo vsakomur najtopleje priporočiti v ogled. Zaradi ogromnega zanimanja publike bo predvajala ZKD I. del filma še danes v Elitnem kinu Matica ob 14.30.

Članarina za Kmetijsko družbo

Glavni odbor je sklenil, da se mora članarina za leto 1930 po 20 Din za vsakega člana plačati najkasneje do vstetega 15. januarja 1930.

Ker je le še par dni do tega roka, ponovno pozivljamo načelnika kmetijskih podružnic, da poberejo od članov članarino, kmetovalce pa, da jo nemudoma vplačajo.

Opozarjamo, da se bodo občni zbori podružnic vršili na podlagi tistih rednih članov, ki bodo do 15. t. m. plačali članarino. Kmetijska družba v Ljubljani.

Vse se smeje!

Vsak mora videti velikonočni film smeha in zabave

Pot skozi okno

V glavni vlogi
BUSTER KEATON

Predstave ob 4., 6., 8. in 9. uri.

Kino Ideal

Negativen uspeh italijansko - francoskih pogajanj

Rim, 12. januarja. Italijanski presbiero poroča: »Giornale d'Italia«, pravi v uvodnem članku pod naslovom »Negativnost«, ki je posvečen londonski konferenci, da je prišel francoski odgovor na zadnjo italijansko noto in da ta odgovor, čeprav ni znana njegova celotna vsebina, ni tak, da bi zadovoljil Italijo. V bistvu odgovarja Francija, da ne more sprejeti načela paritete, ki predstavlja bitno zahtevo Italije. List zatem obžaluje, da je Francija odbila ta predlog, in pristavlja, da je Italija iskreno želela, da bi došlo na londonski konferenci do uspeha. Francoski odgovor, ki je prišel 10 dni pred otvoritvijo londonske konference in tik pred sestankom v Zenevi, pa pušča negotovost o tem, da bi došlo do sporazuma med Italijo, veli list, izjava politiko, ki najbolj ustreza načelom londonske konference, in ki jo pričakujejo vsi narodi. Italija želi, naj bi bila londonska konferenca zaključena z uspehom. Toda francoski odgovor ograja dober uspeh konference. Ne moremo trditi, zaključuje list, da bi Francija ne imela razumevanja za vso to stvar, ker verujemo v njen duh prijateljstva, ki ga je že opetovano pokazala napram Italiji. Zato se nadajamo, da ne bo vztrajala pri svojem dosedanjem stališču. (AA.)

Povratak belgijske kraljevske dvojice

Bruselj, 12. januarja. Italijanski dvorni vlak z belgijskim kraljem in kraljico je prišel v Bruselj davi ob 8.16. Na severni postaji se je zbralo na tisoče občinstva, ki je priredilo vladarju navdušene ovacije. Policija je odredila obsežne varnostne mere. Belgijski kralj je pozdravil pristotne dostojanstvenike, nakar se je s kraljico odpeljal v kraljevski dvorec. (AA.)

Novi ameriški poslanik v Pragi

Praga, 12. januarja. Predsednik Zedinjenih držav g. Herbert Hoover je imenoval za poslanika v Pragi g. Abrahama Ratsheskeza, bančnika iz Bostona. (AA.)

Mesečnica strmoglavila v Dunav

Bratislav, 12. jan. 18-letna devojka je prošle noči zavrnila v spalni bleki stanovanje svojih staršev in se v sonambulični polzavesti napotila na obal Dunava, kjer je strmoglavila v valove. K sreči so jo rešili neki pešci. (AA.)

Zopet požar v Hollywoodu

Hollywood, 12. januarja. Včeraj je iznenada izbruhnil ogenj v hiši slovitega zvezdnika Basterja Keatona. Ogenj je orva opazila doživljati, ki je vzbudila Keatona, njegovo ženo in njegove tri otroke. Keaton se je moral zateči pod krov svojega prijatelja in sosedu Toma Mixa. Ognje-gasci so šele proti jutru pogastili ogenj. (AA.)

Velika eksplozija v francoskem rudniku

Pariz, 12. januarja. V premogokopu v Assonu v departementu Basses Pyrenees se je dogodila eksplozija. 6 rudarjev, med njimi trije inozemci, so bili ubiti, 11 pa težko ranjenih.

Usodna pijača

Saragosa, 12. januarja. Po vsem mestu znani literarni prenapetosti so pomotoma izpili med, ki je bil pomešan z arsenikom. Trije so takoj umrli, dočim je stanje ostale trojice obupno. (AA.)

Naslavljanje pošiljatev na naša zastopstva v inozemstvu

Beograd, 12. januarja. Zainteresirane osebe se opozarjajo, naj naslavljaajo brzojavke na jugoslovenska poslaštva in konzulate v inozemstvu z »Legation Yougoslave« ali pa z »Consulat Yougoslave«. S tem si bodo prihranili nepotrebne izdatke. Pisma pa se naj naslavljaajo z »Legation du royaume yougoslave« ali pa »Consulat du royaume yougoslave«. (AA.)

Sportni „Ponedeljek“

Zimske igre akademikov v Davosu

Lepi uspehi Jugoslovenov — Pri nas zimske sport zaradi neugodnega vremena še ni v pravem razmahu — Otvoritev zimskega kopališča v Ljubljani — Poraz Čehov na Portugalskem

O akademskih zimskih igrah v Davosu, katerih se udeležujejo kot naši reprezentanti Milan in Danilo Gostiša, Danilo Dougan, Fedor Košir, Jan Bleiweiss, Milan Kolar in Robert Kukovec, so sedaj znane naslednje podrobnosti. Kot prva točka se je vršil

Smuški tek na 18 km

pri katerem je startalo 91 tekmovalcev, od katerih je dospelo na cilj 81. Kot najboljši smučarji so se izkazali češkoslovaški akademiki. Rezultati so bili: 1. Novak (CSR) 1:24:05, 2. Delago (Italija) 1:27:07, 3. Kozmarek (CSR) 1:30:58, 4. Battl (Avstrija) 1:31:04, 5. Ostermaier (Nemčija) 1:31:27, 6. Stehlik (CSR), 7. Cicius (CSR), 8. Puzl (Avstrija), 9. Lantschner (Avstrija), 10. Beranovsky (CSR), 11. Baumgarten (Avstrija), 12. Romanini (Italija). Kot 25. je prispel prvi Anglež, kot 32. prvi Madžar, kot 33. prvi Holanec, kot 49. prvi Francoz in kot

53. prvi Jugosloven Danilo Dougan v 1:51:36,6.

Za njim je kot 54. prispel prvi Romun Bo-deanu. Kot 58. je rezal cilj drugi Jugosloven Fedor Košir v 1:53:37. Jan Bleiweiss je v času 1:54:20 prispel kot 62., Danilo Gostiša pa kot 65. Sevi kot 73. je prispel prvi Španec, a kot 79. prvi Luksemburčan.

Placemnt moštev

Je za nas še bolj ugoden. Srednji čas od trojice najboljših vozačev vsakega naroda predstavlja oceno moštev. Vrstni red moštev je bil naslednji: 1. Češkoslovaška 1:29:05,4, 2. Avstrija 1:32:38,2, 3. Italija 1:33:15,5, 4. Nemčija 1:33:17,3, 5. Švica 1:40:30,7, 6. Anglija 1:45:52,5, 7. Holandija 1:48:07.

8. Jugoslavija 1:53:11

9. Francija 1:54:35,10. Rumunija 1:56:36, 11. Španija, Madžarska, Norveška in Luksemburg se niso plasirale.

Druga točka programa je bilo

tekmovalenje v smučanju

(Abfahrt) na klasični progi Parsenn-Kibits. Prijavilo se je 194 tekmovalcev iz 14 narodov, kar pomeni tudi za švicarske razmere rekord. Od naših smučarjev so v tej disciplini startali kapetan moštva Milan Gostiša, Jan Bleiweiss in Robert Kukovec. Proga je dolga približno 9 km, a višinska razlika od starta do cilja je znašala 1400 m. Start je bil 2700 m nad morjem. Proga je zaradi višine položaja zelo težka.

Pričakovalo se je, da bodo domači švicarski in italijanski smučarji, ki najbolje poznajo teren, zmagali v tem tekmovalju. Prišlo pa je do velikega presenečenja, ker so

Avstrijci naravnost pregazili

vse svoje konkurente ter postavili na tej progi nov rekord.

Placemnt poedincev

v tem tekmovalju je bil naslednji: 1. G. Lantschner (Avstrija) točno v 17 minutah, 2. O. Lantschner (Avstrija) 17:05,6, 3. Reinl (Avstrija) 17:06,2, 4. H. Lantschner (Avstrija) 17:34, 5. Beutter (Nemčija) 17:53.

Kot prvi Jugosloven

je prispel Robert Kukovec kot 47. v času 22:19,2. Prvi Francoz je prispel kot 53., prvi Romun kot 68., prvi Madžar kot 78., prvi Španec kot 82. in takoj za njim kot 83. Jugosloven Jan Bleiweiss v času 26:07. Milan Gostiša je prispel kot 110. Njemu je popustila vezava ter je zaradi tega izgubil skoraj 5 minut. Prvi Poljak je prispel kot 121.

Placemnt moštev

1. Avstrija, 2. Nemčija, 3. Švica, 4. Italija, 5. Anglija, 6. Holandska, 7. Amerika, 8. Jugoslavija, 9. Francija, 10. Rumunija, 11. Španija, Madžarska in Poljska se nista plasirali.

Češkoslovaška ni nastopila, ker se ne strinja s propozicijami tega tekmovalja. Poudarjati je treba, da je bil placemnt Kukovec na 47. mestu med približno 200 tekmovalci zelo dober.

Klubi smučarski tek Ilirije

ki bi se moral vršiti včeraj, je bil zaradi silnega meteža, ki je sprožil zasipal progo, odgojen. V času napovedane tekme je zapadlo v Ratečah približno 12, okrog Tamarja pa približno 30 cm mokrega snega. Zaradi tega je vodstvo tekmo odpovedalo, vršila pa se je trening tekma, katere se je udeležilo 15 smučarjev. Za tekmo določeno progo so prevozili le najbolj odporni tekmovalci Tone Banovec, Boris Režek in R.

Zuccato. Vsi ostali proge niso mogli prevoziti. Kakovost snega je bila skrajno slaba. Tekma za klubsko prvenstvo SK Ilirije se bo razpisala ponovno.

Klubi dan smučarskega kluba Dovje - Mojstrana

Mojstrana, 12. januarja. Včeraj se je vršil v dolini Radovini in Krmi klubski dan smučarskega kluba Dovje - Mojstrana. Rezultati so bili naslednji:

Ciani (16 km): 1. Ciril Lakota 1:46, 2. Albin Jakopič 1:53, 3. Ivan Damjanovič 1:53:40.

Naradžaj (8 km): 1. A. Klačnik 1:01:50, 2. J. Skumavec 35:15, 3. A. Hlebanja 36:13. Šolska deca (4 km): 1. K. Klančnik 29:50, 2. J. Skumavec 35:15, 3. A. Hlebanja 36:13.

Snežne razmere so bile slabe. Tekom jutra je padlo na 10 cm podlago 10 cm južnega snega. Med tekmo je padlo še najmanj 10 cm.

Plavanje

Otvoritev zimskega kopališča SK Ilirije

Včeraj dopoldne ob 11. uri je SK Ilirija v ožjem krogu svojih članov, predvsem članov in članic plavalne sekcije, otvorila svoje ljubko zimsko kopališče. Ljubljana je s tem kopališčem dobila novo pridobitev, ki je v naših sicer skromnih razmerah dokaj velike važnosti. Našim sportnikom-plavalcem bo od sedaj naprej omogočeno, da tudi pozimi nadaljujejo svoj plavalni trening, ki bi ga morali sicer prekiniti. Kaj to pomeni za naše sportnike, zna ceniti oni, ki ve, da je kopalna sezona pri nas v Sloveniji v razmerju z ono v Dalmaciji zelo kratka. Nepretrgani trening naših plavalcev bo omogočil, da bomo mogoče že prihodnje leto uspešno konkurirali z našimi najboljšimi plavalci Kalmurici.

Kopališče je s kratkim govorom otvoril predsednik SK Ilirije dr. Dular, ki je predvsem poudarjal lepe uspehe, ki so jih dosegli ilirijanski plavalci v plavalnem prvenstvu Slovenije in v državnem prvenstvu. Ti uspehi so bili mogoči v prvi vrsti zaradi tega, ker je Ilirija poleti imela na razpolago svoje moderno letno kopališče.

Novo zimsko kopališče ne bo dostopno samo članom Ilirije, temveč tudi ostali javnosti. Podrobnosti o tem se bodo določile še ta teden.

Nogomet

Nedeljske nogometne tekme

Zagreb: Concordia : Sokol 6:1 (1:1). Prvenstva

Beograd: BSK : Soko 2:1 (1:0).

Dunaj: Zaradi južnega vremena so bila igrašča v precej slabem stanju. Vendar se je odigralo več nogometnih tekem, med njimi odločilna tekma za zlati pokal, ki ga je daroval Nicholson. Vienna je porazila Nicholsona s 3:1 (0:1) ter ima sedaj največ izgleda, da si pribori zlati pokal. V tem tekmovalju preostane še tekma FAC : Nicholson. V tej tekmi bo najbrže zmagal Nicholson. Ako pa bi FAC uspelo, da zmaga, potem bi si on priboril zlati pokal, ker bi imel boljšo goliferenco. Ostale tekme so končale naslednje: Sportklub : BAC 4:3 (1:2), Slovan : Hakoah 4:2 (3:0), Austria : Ottakring 9:0 (4:0), Simmering : Hertha 2:2 (2:2).

Praga: Sparta komb. : SK Nachod 6:1 (1:0), Slavija komb. : Čehoslovak Kosire 2:1 (2:0).

Lizbona: Portugalska : Češkoslovaška 1:0 (0).

Kairo: Ujpest : reprezentanca Kaira 2:0 (1:0).

Berlin: Hertha : Wacker 7:4, Tennis Borussia : Union 06 4:2.

Stettin: Stettin : reprezentanca baltičkega saveza 5:1 (1:1).

Hamburg: Severna Nemčija : Srednja Nemčija 3:1 (1:1).

Frankfurt: Eintracht : Spielvereinigung Furth 2:1.

Malta: WAC (Dunaj) : vojaški team 3:3 (1:0).

Predevanje

Dr. Grum, imetelj prve nagrade ministrstva prosvete za svojo dramo »Dogodek v mestu Gogije, zdravnik v Zagorju, bo predaval jutri, v torek 14. t. m., ob 20. v mali dvorani Kazine o kulturnem in socialnem problemu samomora.

Deževna in mirna ljubljanska nedelja

Dež in sneg prekrizala račune izletnikom — Prazna policajka kronika — Prezgodaj je hotel umreti

Ljubljana, 12. januarja.

Druga nedelja po novem letu se je porajala v znamenju vlage, grdih umazanij cest in dežja. Deževalo je že v soboto, nato skozi noč, prenehalo jutraj za par ur in pričelo dopoldne znova. V primeri s preteklo nedeljo in praznikom Treh kraljev smo odrezali zelo slabo. Vreme je seveda vplivalo na razpoloženje vseh, zlasti pa onih, ki imajo navado, preživljati nedeljo, edini prosti dan v tednu, zunaj. Zunanost, to se pravi neke na Gorenjskem, ali pa samo na Katarini ali Šmarni gori. Morda tudi kje drugje, saj je povsod toliko prijateljev kotičkov, kjer se navzame človek drugega duha in prijetnejših vtisov, kakor mu jih more nuditi mesto. Današnji dan nas je razočaral. Zaradi broze, ki jo je ustvaril sneg po cestah pod vplivom deževja, ni kazalo odhajati daleč ven iz mestnih zidov. Ljubljanci so zato rajši že dopoldne posedali po kavarnah, ki so jih zasedli tudi popoldne. Izmenoma so prihajali in odhajali, kaj so pa hoteli? K večjemu je prišlo na misel temu ali onemu, da je odšel v gledališče. Popoldanski gledski predstavi sta bili polno zasedeni. Enako dobro žetev so imeli danes tudi ljubljanski bioskopi. V vseh treh kinematografskih dvoranah se je kar trilo ljudi. Večerni gledališki predstavi sta bili tudi tako dobro obiskani. Tekom popoldneva, ko je nehala

Srbsko - bolgarska cerkvena konferenca

Solija, 12. januarja. List »Zaria« poroča, da je bil bolgarski sveti sinod porval, naj odpošlje svoje delegate na skupno srbsko-bolgarsko cerkveno konferenco. (AA).

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama

»Ovčjak po polju«

V soboto večer je ljubljansko drama vprizorila dramatičnega Dickensovega idiličnega povesta »Ovčjak po polju« v prevodu dr. Iva Sorčija. Delež, ki je prišlo na naš oder še vedno, je pokazalo, da ima prevod do tega, čimti še, ker je letošnji uprizarjen bil namovo srečanje in drugo smiselna kulturna predstava.

Ljubljansko Drama, olog katere se suče vse dejanje Dickensove zgodbe, je podala ga. Mila Sorčija s nežnostjo, domačnostjo in toplino, kar je sicer sicer redko na naših odstah. O njeni kreaciji je mogoče reči, da je izprala malone vse, kar je končni piatek položil vanto. Prisrčnost je namreč ostala v srcu in v njem est. gest in kreaciji. Njenega snova, Kočička Johna, je kreiral g. Cesar, ki je prav tako kakor njegova partnerica, našel žitek son za to na znanje grčavo, na znotraj pa toplo figuro. Igral je prav dobro. Vloga očeta nesrečne slepe Dete je bila poverjena g. Kralju, Berto je igrala gđa. Jevdova, Maio g. Neftalova, njeno mater g. Madvarova, Edvarda g. Gregorja, Tackeltona pa g. Skrbnišek. Pri njem večji omeniti posebno izvrstno masko.

Predstava je tekla ves čas živahno, je mešano bi se dal morda temu nekoliko pospešiti. S tem ne bi izgubila igra nič na privlačnosti in zanimivosti in bi še vedno ostala v mejah pravilnega tona. Da je pa ta zgodba ljudem do srca, o tem so se menda averili vsi predstavitelji. In to pomeni zanje pač najboljšo nagrado. Ni dvoma, da bo občinstvo pri vsaki predstavi napolnilo hišo, saj je Dickens eden izmed čistih redkih pisateljev, ki govore povsod od srca in seboj ljudem do srca. Tudi glasbena spremljava igra priletno izpopolnjevala. Značilno je, da so posale pravilne igre najbolje, s česar se lahko postavijo letošnji repertoar ljubljanskega drama.

Opera

V torek, 14. t. m., se poje po večernem predstavi Kresala opera »Jonas svira« z g. Primorščikom v naslovni partiji. Predstava se vrši za občinstva B. Dirlenat g. Neftal, režiser g. ravnotež Polž.

V uredi gostuje španska skupina v slovenski hi pripravljenim španskim predstavam Viteze Escudera na čelu. V zboru se odlikujejo: pianist Carmelo Garza in Cannon Almorja, pevka Lina Perz - Acosta, pianist Pitar Cruz, umetnik na kitari Luis Mayoral, specialista za ciganske pise Nina Patrocinio in Nino Alenda itd. Glasbeni informacij je imela skupina v Parizu v velikem »Theatre des Champs - Elysees« dva meseca večer za večerom razpisano gledališče. To enkratno gostovanje obeta torej biti za ljubljanske gledatelje ter opazujemo vse ljubitelje plesne, orkestralne in igrane na nacionalnem instrumentu, ovršniške umetnosti, da si pravčasno oskrbe vstopnice, ki so že v predprodaji pri dnevni blaginji. Večer se vrši izven abonasa.

Koncem tedna nastopi v operi kot gost priznan ruski pevka Renate, predvredoma v partiji »Mignon« in »Carmen«.

Ko ugasnejo luči...

»Hej, si mišl marsikdo, »ves teden sem učil pri delu in v skrbih, zakaj se včas ne bi malo pozabaval. Zabave imajo včas gotov smoter, ki se ga tu in tam celo doseže. V Lateranovem dreverodu. — Stražnik stopica prezebel sem in tja. Z rokami si poskušam ogreti ušesa. Iz daljave nekje se zasliši pristna ljubljanska. Kmalu se mi strahu komičen prizor. Na vrhu kandelabra čepi eden izmed navdušencev, drugi mu sekundira spodaj, oba skupaj pa se trudita, da zmešata moža postave. Potrgala sta že prei neke plakate s plakativne deske, samo da bi doživela »špas«. To se jima ponesreči, kajti stražnik je nenkrat poleg njiju. Povabil ju je na policijo. To sta baš hoteli, kajti bolj je na policiji kakor prezebeli zunaj...

V Trnovem. — Zadnje čase se pojavlja po trnovskem predmestju prečuden strah, ki mu pravijo stare ženske »sopnik«. Pride pod okno, ko so pogasene že vse luči in diha že vsak spodoben zemljan pod odejo. Začujejo se kratki momljajoči glasovi in v hipu se zdobi par okenskih špi. Stražilo je močno že pri par hišah v raznih ulicah. Strah se pojavlja zdaj tu zdaj tam in je po bil že precej špi. Policija navihana pridno išče in ga bo najbrže kmalu spravila pod solidno streho.

Tretji prizor se konča brez nastopa nevarnega uniformiranega moža. Fant je ljubil deklo. To menda ni nič hudega, posebno še, ker mu je ona vračala ljubezen. Snoci sta se dva prijatelja vračala zelo pozno domov. Prišla sta vsak z druge strani — istočasno. Zlomek si razlagaj o naključje! Srečala sta se pri vratih in si prav izzivalno pogledala v oči. Po kratki kontroverzi je sledil viteški naskok mlajšega na starejšega. Zaradi hrupa zunaj sta se pojavili pri oknu dve beli prikazni. Sledil je prestrašen krik. Nasprotnika sta med pretepotom opazila v oknu svojo simpatijo poleg tretjega. Kot bi mig-nil, je boj prenehal in sta se nasprotnika odmaknila. Parkrat sta krepko zaklela, zg-nila za vogal in si podala roke. Prosila sta drug drugega oproščenja in se razšla v pre-mišljevanju. Čegava »ohcet« se bo prav za prav praznovala letošnji predpust.

Samomorilna manija v Mariboru

Pet žalostnih primerov, kise niso končali s smrtjo

Maribor, 12. jan.

Sredi mrzle zime je zapihal lug. Namestu snega smo dobili dež, ki je v naslednjih padal od jutra do večera in prekrizal smučarjem, sankarjem in drsalcem vse načrte. Zanimanje občinstva je bilo v soboto zvečer osredotočeno na dve veliki družabni prireditvi. V Garmbrinov dvorani se je vršil občinski vsakotletni ples v dvorani nižjih poštinskih nameštencev, v novi hotelski dvorani pri Zemljiču pa družabni večer Glasbene Matice. Obe prireditvi sta bili slabo obiskani in se je na obeh razvila neprilika slovenska zabava. Poštarski ples je počastil s svojim obiskom tudi poštni direktor Al. Gregorič iz Ljubljane, na večeru Glasbene Matice pa je društveni moški zbor zapel več lepih naših slovenskih pesmi.

Sicer na je bila današnja nedelja prava črna nedelja. Kakor črni vamoir se je spustila nad mesto samomorilna manija. Kronika beleži kakih pet primerov poizkusnih samomorov.

Na Cesti ob železnici bivačoji 45letni kurjač državnih železnic A. L. se je z znaki zastrupljenja zgrudil v svojem stanovanju. Čim je dospelo rešnišvo moštvo, pa je odklonil pomoč in samo dovolil, da so ga položili v posteljo. Obupanec je približno pred mesecem dni pobegnila žena v Bežico in odnesla s seboj vso prihranjeno gotovino v znesku 10.000 Din. To je A. L. tako potrla, da je že dalje časa snoval samomorilne načrte.

Kmalu po 1. ponoči so začeli pasanti dravske brvi, kako nekdo obupno kliče v nemškem jeziku na pomoč. Videti pa je bilo le črni predmet, ki se je odenaval v Dravi. dočim je moški klobuk plaval za njim. Policija je preiskala vse teren vzdolž Drave do mestne periferije v Melu ter avizirala izkušnega iskalca utopljencev brodarja Merdavsja, vendar pa brez uspeha.

Tretji podobni primer se je pripetil v noč od sobote na nedeljo v gozdu med Po-brežjem in Sv. Miklavžem. Okrog polnoči se je razleglo tamkaj obupno klicanje na pomoč. Dva pasanta sta sledila klicem in našla s pomočjo žepne svetilke priletno

Kratka vremenska poročila

Iz raznih važnih krajev dravske banovine so danes dopoldne prispela naslednja kratka meteorološka poročila:

Gorenjsko: Bled + 3 stopinje C. megle-no, dež, smuka zelo neugodna in slaba; Mrzli Studenec (1214 m) davi + 3 stopinje C. megleno, snega do 40 cm, smuka slaba; Bojinska Bistrica + 2 stopinji C. deževno in sneg; Jesenice + 3 stopinje C. megleno; Kranjska gora + 1 stopinja C. sneži; Tržič — 1 stopinja C. oblačno; Kamnik + 2 stopinji C. dež; Ljubljana + 1 stopinja C. dež, pozneje sneg.

Na Štajerskem: Celje + 1 stopinja C. oblačno; Maribor + 2 stopinji C. oblačno, snega nič in Dravograd — 2 stopinji C. oblačno.

Na Dolenjskem: Brežice + 2 stopinji C. oblačno; St. Janž na Dolenjskem + 1 stopinja C. oblačno; Novo mesto + 1 C. oblačno in Kočevje + 5 stopinj C. deževno, pozneje sneg.

Na Notranjskem: Rakek — 2 stopinji C. dež s snegom.

Danes poslednjič! — Ob 4., 1/4 7., 1/2 8. in 9. uri.

Temperamentna in strastna

Olga Čehova

v monumentalnem veletrhu

Žena v plamenu

Trpljenje, groza, strast!

Ne zamudite!

Telefon 2730.

Kino Ljubljanski dvor.

Medklic v radio

Dokler pri nas še ni bilo radia in sem sam tu pa tam kaj čital ali pa slišal o njem, dotlej je bilo dobro. Dotlej sem bil tudi jaz med tistimi, ki so bili polni vzhodnega in navdušenega pričakovanja, da se jim že vendar razodene to veliko odkritje iz sveta. Iz Evrope, iz te čudne, eksotične dežele, v kateri se skoraj sleherno leto izleže kaka velika, epohalna ideja, kak Einstein ali kdorkoli že, so dan na dan prihajali članki in druga pisanja, da je na pohodu nova velika iznajdba, ki bo čez noč preobrazila lice sveta. Dandanašnji izumitelji niso več, kakor: so bili včasih, ti izumitelji se nič več ne zaklepajo v kake mračnijaške samote, da bi tam varili svoje praške in medicne, s katerimi mislijo svet, ki ga prav za prav prezirajo in mrzijo iz vsega svojega srca, obraniti pred propadom, ti izumitelji skoraj ne morejo dočakati, da bi jim zavrelo v retortah, in že gredo in v kakih dolgih intervjujih oznanjajo vsemu človeštvu, da naj potopi samo še hip, potem pa pridejo njihove medicne

v promet in se začne čisto nova doba v zgodovini. Da, srca teh izumiteljev so prepolna vročega človečanskega čuvstvovanja, prepolna neodoljivega ponosa, da so oni takonekoč nosilci razvoja in napredka, ki bo človeštvo zdaj enkrat za vselej odrešil vseh mor in trpljenj.

O radiu so pisali, da nam prinese veliko demokratizacijo in socializacijo: prosvete, znanosti, umetnosti in vsega. In vsi prepadi da se bodo izravnavali, meje da se bodo raztopile v nič: radio ni, da bi luč pred komerkoli deval pod škaf. Na svetu so pač prostori, kamor sonce ne poije, vsi vemo, da so, toda na vsej zemlji da ga ne bo kotička, kamor lepota in resnica ne bosta prodrla po radiu. Take stvari so pisali, pa tudi še vse drugačne stvari.

No, in nazadnje? Kaj bi tajil — ko je prišel radio do nas, sem zastrmel tudi jaz. Glej ga, glej, sem si dejal, kako so si naenkrat vse reči postale bližje, Budimpešta, Moskva, Pariz — ničesar ni, kar bi bilo še daleč, samo malo še, pa bodo ljudje kar z golimi rokama zvezde klatili z neba. Dosihmal mi še nikoli ni prišlo na misel,

kako mora biti svet vsega bogat; saj vendar ni besede, ki smo jo kdaj rekli od srca, pa da bi bila potem za vse večne čase izgubljena, nikoli nisimo ničesar dobrega storili, pa da bi bilo potem za večnaja pozabljen in izbrisano, vse, kar je bilo kdaj, je bilo, da bi ostalo od začetka do konca. Sino mnogo ljudi je že šlo čez ta svet, šli so malo po tej naši zemlji, dihal so v ta zrak, trpeli in umirali so vanj — in, glejte, noben njihov dih, nobena njihova misel ni splahnela v nič, sfero so pokne vsega, kar smo vsi skupaj doirpeli in dognali, in zdaj, nazadnje, je prišel radio in nam je vse to odkril. Človek je dandanes prišel že tako daleč, da ne more nič več biti sam s seboj; če je malo sreče z njim, bi najraje videl, da bi je na vse po malo prišlo, kakor imajo otroci navado, da dajo svojim tovaršim odgrizniti od svojega jabolka. In naj bo človek kjerkoli in karkoli že, naj bo pesnik, igralec, učenjak ali kar tako kaj, ničesar si bolj ne želi, kakor da bi bili vsi ljudje priče njegove brez-upno iščočje nemoči — da, ljudje če-dalje bolj zadržno spoznavamo, da na svetu ne moremo ničesar drugega do-

seči, kakor da svojo maščno bol dokri-čimo do čim več ljudi. Glejte, to je radio.

Toda jaz nisem eden tistih, ki gredo pa resnično samo do pol povedo: kar mi prav za prav leži na srcu, je, da me je radio nazadnje le razočaral. Saj sem dejal, da je radio preimennitna iznajdba, da res malo takih, toda kar se tiste obetane demokracije tiče, tu se ne da utajiti, da se je njega izumiteljem pripetil nenačrtan defekt: medklic v radio ni mogoč. In pravica do medklica je vendar ena najpreprostejših pravic — in pravica ima človek na svetu tako malo, da res ne more meni nič, tebi nič dovoliti, da bi mu še tiste kdo jemal. Ej, dragi moj bralce, če so na tihem spomniva onih zlatih časov, ko so gostilničarji svojim hišam še dozidavali dvorane, da bi bilo v njih prostora za politične shode in sva tudi midva zahajala nanje, tedaj se bova morda domislila tudi še, kako sva stala včasih v kotu pri vratih in sva za vse skupaj imela samo kak daljen, visok nasme-h nazadnje pa se morda le nisva mogla vzdržati in sva tudi midva v sredo gluš-čega trušča izjavila svoj: Fuj! Seve-

da, to je res, ta najin fu! je bil glas vpijočega v puščavi, nihče pod milim nebom ga ni vzel na znanje, nihče se ni ravnal po njem, to je res, nama je pa le odleglo, nekaj pravice pa le še imam, sva si lahko na tihem mislila vsak zase. Potem pa pride radio, ta največja iz-najdba našega časa, pa ti kar lepo brez besede enkrat za vselej izbriše to staro nepisano pravico — da, da, tako hudo je z dandanašnje znanostjo.

In ko tako-le, dragi bralci, vsak dan sedimo in poslušamo radio in prihajajo do nas vse reči iz velikega sveta: arlja iz Bajazza in borzne vesti, haaska konferenca pa kak strašen, še ne pojas-njen zločin, pomenek branjeveke na trgu in foxtroto na Columbia-ploščah — ko tako sedimo in poslušamo, ga pač ni med vami, ki ne bi vsaj kake majhne stvari imel na srcu, ki bi jo rad zakričal med hiši.

Toda to se zdaj še ne, ali, malo bo treba potrpeti. Kaj se ve, da ne bomo morda že jutri ali poutršniem vsi ljudje prišli do svoje besede. Moderna tehnika je takla, da skoraj vsak dan pride do kakih novih, nezasišanih reči.

Izjalovljen beg „nadškofa“ iz ječe

Kako je hotel priti na svobodo goljuf in slepar Reznicek

Lani v decembru so aretirali v Salzburgu bivšega katoliškega duhovnika Antona Rezniceka, ki je izvršil več goljufij in sleparij. Slepar si je nadel naslov „nadškofa“ novokatoliške cerkve. Po izvršenih zločinih je pobegnil iz češkoslovaške in izginil brez sledu.

V decembru lanskega leta pa se je pojavil v okolici Salzburga ter dosegel s pomočjo ponarejenih dokumentov, da je mogel nastopiti kot spiritualnega samostana. Kljub temu so ga dale oblasti aretirati in vsa njegova prizadevanja, da bi ostal na svobodi, so bila zaman. Oblasti so kmalu doznale, da je istovesten z iskanim sleparjem, da je oženjen in da ima njegova žena trgovino s pohištvo.

Sleparja bi bile morale te dni izročiti avstrijske oblasti češkoslovaškim in le srečnemu naključju ožroma policijski strogoši se je zahvalili, da sleparski nadškof ni pobegnil.

V soboto je namreč salzburska policija zasliševala nekakega aretiranca in pri tej priliki ugotovila, da je bil aretiranec v zaporih češkoslovaške sodišča v celici skupno z Reznicekom. Aretiranca so nato preiskali in res so našli med podlati njegovih čevljev dve pisni lažnadškofa.

Prvo pismo je pisal svoji ženi in se glasi: »Moje drago, zlato dete! Zame je možna ena sama rešitev iz tega zavora. Preskrbeti si moraš takoj kje drugod štampiljko z napisom »Državno pravnišvo, Litomeřice« in sicer v dveh vrstah. Potem se takoj odpelji v Litomeřice in oddaj brzojavko na državno pravnišvo v Salzburgu, da je kazensko postopanje zoper Antona Rezniceka ustavljeno, predlog za izročitev umaknjen in da se mora Reznicek takoj spustiti na svobodo. Brzojavka mora imeti podpis državnega pravnišva dr. Wernerja. Koncept moraš napisati na pisalnem stroju, na levem ozlu moraš pritisniti ponarejeno štampiljko in podpis dr. Wernerja napravi nečitljiv. Brzojavko moraš oddati med 5. in 6. uro popoldne, ker v tem času ni nobenega v državnem pravništvu. Če bi te poštni uradnik vprašal, zakaj prinašaš brzojavko Ti, mu reci, da si strojeopika na državnem pravništvu. Kakor hitro bo brzojavka oddana, moraš takoj odpotovati iz Litomeřice in se podati v Monakovo. Na podlagi brzojavke bom nedvomno izpuščen ter bom pobegnil v Monakovo, kjer pričakujem Tvojih nadaljnjih sporočil pod »Dr. Antivaritz«, poste restante. Potem bova zbežala v Švico. Pazi, da storiš vse natančno. Nadaljna poročila slede.«

Da bi se mu beg na vsak način posrečil, je izročil Reznicek aretirancu še stenografski koncept drugega pisma. Reznicek se je namreč zagovarjal, da je prestal kazni, na katero so ga bili obsodili v Pragi zaradi goljufije. Sicer je res že prestal večji del kazni, vendar je bila izdana za njim tirilica, ker je pobegnil v inozemstvo in ponaredil javne dokumente. Pred sodiščem v Salzburgu se je zagovarjal, da ni on ponaredil čake, ampak njegov tajnik neki dr. Hora. Zato je Reznicek naprosil aretiranca, ki naj bi bil izpuščen, naj odda pismo naslednje vsebine:

»Dragi gospod nadškof! Kakor izvem iz časopisov, so vas aretirali zaradi ponarejenega čeka, ki sem ga ponaredil jaz. Enkrat sem že zlorabil Vašo dobroto s ponarejenimi dokumenti. Rad bi Vam pomagal, toda svoboda mi je nad vse! Je že tako na svetu s pravico, da mora trpeti drug za drugega. Želim, da Vas kmalu izpuste in da Vam morem izkazati svojo hvaležnost. Vaš bivši tajnik dr. Hora.« To pismo naj bi bilo poslano v češčini tudi državnemu pravništvu v Litomeřicah in Pragi. — Tako je previdnost policije preprečila beg sleparskega nadškofa.

Kaznovano praznovanje

V vasi ob Weseri so se kmetje ondan ob zori prestrašili: vse kure so bile zunaj in... obsedene. Čopke in grahke so plesale čarleston, nagibale glavo sem ter tja, iz kljunov so prihajali veseli zvoki nalik peklenskimu dežu. Bogovinarji se šel tod, prav za prav je še bival v telesu petelina, ki je nekaj časa omahoval liki drevo v vetru, nato pa se zgrudil na bck, a poskušajo vstati, je še radostno kriknil: »Kikeriki! Dobeseda mu je bilo videti, kakor da se hoče smejeti... Treba je bilo brž ubiti to perjad, v kateri čepi sam hudobec. Ali nihče ni maral prevzeti tega posla, kajti hudi duh bi mogel iz mrtve životinjne skočiti v človeka. Modra glava si je izmislila. Perotnino so natočili v vrečo in nekdo je vso ropotijo zagnal v reko.

Tedaj je vstal kmetov najmlajši sinček. Komaj je čul prigodo, je vzkliknil: »Ampak, očka snoči si iztresel na gnojišče vse brinove jagode, iz katerih smo delali žganje. Kure so jih pozobale, kure so bile pijane!« Carovnike so včasih potapljali, vendar pijance ne. Zapodili so se za krvnikom. Ali jo! Box pijanca varuje, ali »Platonovega človeka« ni ščitil: vsa kurešina je ležala na dnu Wesere v vreči, s kamnom obteženi.

Nepotrebna ječa

Mesto Claxton v Ohio, obljubeno doma la zgolj s črnci, je imelo zapore, ki so bili v hudo breme mestnemu proračunu, »olko je bilo kaznjencev v njih. Amerika namreč obdaja obsojence z udomjem, ki ga mi ne poznamo. Razborit župan, zamorec kot ostali občani, je pričel razmotrivati, kako bi se odkrižal teh stroškov. Naposled jo je pogodil. Izmišlil si je loterijo z brezplačnimi listki. Pravico do njih je imel slednji Claxtonec in slehera Claxtona s pogojem, da nista imela tisto leto nikakega opravka s sodiščem. Cigar seznamek kazni bi bil povsem deviški od 1. I. do 31. XII.,

Na grobu ameriškega »svetnika«

»Ponedeljek« je že poročal (23. decembra lani), da se gode »čudeže« na grobu nekakega mladega svečenika, ki je umrl pred šestdesetimi leti v Maldenu (bostonsko predmestje). Današnja slika prikazuje romanje pripadnikov vseh veroizpovedi na grob dozdevnega svetnika.

bi mogel zadeti znatno vsoto. Dooitki so sicer predstavljali za mesto precejšnji znesek, za katerega ni bilo nobenega kritja, saj so bile srečke dočista zastoj. A župan, ki je dobro poznal svoje rojake, se je zanesel nanje. Smatral jih je za veliko deco, ki ni povsem izprijena, torej sposobna hoditi vsaj začasno po pravi poti, da dobi mikavno nagrado. Temnopolti načelnik je bil izvrsten dušeslovec. Loterija deluje nad 2 leti, odtlej pa so tranče in temnice pizne. Odslovili so vse paznike, pridržavi samo enega zaradi formalnosti.

Cenjene dame, pozor!

Lakiranje galoš (snežk-skornjev), broniranje usnjenih in brokat čevljev Vam izvrši v 24 urah edino »JADRAN« v Komenskega ulici 36.

Prsti in spomin

Ali vas zanima dober način, kako zadobiti zopet spomin, ako vam je slučajno opešal? Neki profesor v Rimu je zasledil, da je treba na poseben način migati s pal-

cem na nogi ali na roki, pa ožive v pameti še tako pozabljena dejstva in dogodki. Po vsem videzu je to sredstvo kaj preprosto in vsakomur na razpolago. Toda še eno vprašanje bi bilo treba pri tem razbistriti. Se li ta mnemoteknika obnese samo subjektivno, namreč pri osebah, ki jo izvajajo, ali pa bi uspela morebiti tudi pri onih, ki bi jih mi radi opomnili na kako dolžnost, n. pr. trdovratnega dolžnika ali pa prijatelja, ki smo mu v slepo izgubo napravili kakšno uslugo.

»Tak čestitaj mi vendar! Zaročil sem se z neko Rožo — saj veš, da sem imel vedno srečo z rožami!«

Zafrkljivi Clemenceau

Italijanski novinar, ki je občudoval »Tigra«, se je nekoč osmelil in mu oponesel njegovo domisljico, izrečeno ob mirovnih pogajanjih napram Sonninu, ki je zahteval za Italijo ozemlja, denarja in gospodarskih ugodnosti.

»Kaj pa potlej? Ali hočete še mojo uro?« se je oglasil tedaj Clemenceau. To so mu na Apeninskem polotoku za vselej zamerili.

»Zakaj so hudi name zbog ene besede?« je skomignil Clemenceau z ramami. Nato pa ga je premagala njegova poredna priroda in dodal je: »Tem bolj, ker sem bil pripravljen, da bi jim jo dal.«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček, rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Trgovski pomočniki

Potnika
veziranege v alkoholni in brezalkoholni stroji sprejemem za celotno študijo in prekurzije. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Takojšen nastop«. 705

Začetnica

isto mesto uradnice ali blazajničarke. Tudi brezplačno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1020

Stavb. delovodja

brzojavci, prosim cenj ob- enitvo za naročila stavb. delovodja in proračunov. Naslov v ogl. odd. Jutra. 193

Zastopniki

(prolajaleci) se iščejo po- vej državi za dobro izo- de predmete (Schlager). Ponudbe na Konrad Uršič, Maribor. Priložite znamke za odgovor. 899

Postrežnico

iščem k mirni družini treh članov brez otrok. Banč. Vodovodna cesta 7 (na- sproti gostilne Fortunata). 889

Privatne stranke

kdor obiskuje, dobi lep za- slušek pri R. Coticu, Ljub- ljana VII, Kamniška 10-a. 932

Prodajalka

mešane stroke boljše sa- moestojna mod. želi v mestu ali na deželi službo takoj ali kasneje. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 235

Pletilja

dobro izurjena, išče stalno mesto. Pisemne ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vestna pletilja«. 834

Vrtnar

izveten v vseh kultural. popolnoma samostojen, sam- ek. želi službe. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vrtnar«. 671

Trgovski pomočnik

isto službo v specialni ali št. trgovini v mestu ali na deželi. Naslov pri po- drušnici »Jutra« v Celju. 571

Kontoristinja

vse vseh pisarniških del 80% primerne zapeljivost. Srečno nastopi lahko takoj. Cenjena vprašanja nasloviti na oglasni oddelku Jutra pod »Zapeljivost«. 589

Pletilja

isto službo za takoj. Po- nudbe na Lorhek, Mišljine. 896

Pekovski pomočnik

isto delo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 889

Začetnica

isto mesto uradnice ali blazajničarke. Tudi brezplačno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1020

Radio

Radioaparat nov, štirjeval, zelo dober za 1400 Din prodaja Hešik. Sp. Siska. Medvedova 86. 940

Pohištvo

2 veliki omari po možnosti pisarniški, do- bro ohranjeni kupimo. Ponudbe na oglas oddelku »Jutra« pod »Omara 175«. 838

Šafar

trezen in pošten prodela- vec, 25-30 let star, samski več vseh kmetijskih del, dobi mesto. — Ponudbe na oglas oddelku »Jutra« pod »Dobro in zanesljiv šafar«. 645

Trg. učenca

s primerno šolsko izobraz- bo sprejme Jakob Dercani, trgovina s mešanim blagom. Žužemberk. 466

Vajenca

za čevljarstvo obrt, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Bertonec, Ljubno — pošta Podnart. 806

Učenca

s vso oskrbo, za čevljar- sko obrt sprejme Karol Honigman, Toplice pri No- vom mestu. 604

2 čevlj. pomočnika

sprejemam takoj za boljše delo. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Stal- no delo«. 810

Dobro frizer

damski in moški. dobi službo v Idriji Poljanu v eksposituri Jutra, Ljub- ljana VII. 847

Učenca

lepega vedenja sprejemem v slaščičarsko in krušno pekarsko obrt. Vstop takoj. I. Rajster, Kočevje oddelku »Jutra« pod šifro »Marce«. 742

Vajenko

s primerno šolsko izobraz- bo sprejemem v trgovino s mešanim blagom na deželi. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 770

Gaterista

sprejemam takoj. Ponudbe z navedbo mesečne plače na inž. Ignacij Pelhan. Ziri. 781

Vajenko

za šiviljo perila sprejme C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8. 788

Praktikanta

sprejme zobni atelje v Ljubljani. Pisemne ponu- be na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zobni atelje«. 1027

Služkinjo

ali kuharico z večlet- no navado sprejemam. Na- slov pove oglasni oddelku »Jutra«. 951

Kuharico

ki bi opravljala vsa druga ku- harska dela, iščem za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 989

Oskrbnik

valpet, se išče za večje posestvo na Gorenjskem, ki ima razven absolvirane kmetijske šole dobra večletna izkušnja. Samce ali oženjen brez otrok. — V slednjem slučaju bi bila žena družinska kuharica. — Istotam se sprejme tudi vrtnar. — Ponudbe na oglas »Jutra« pod »Oskrbnik in vrtnar«. 993

Mizar. delovodja

z 20.000 Din kapitala iščem za etrojno delavnico. Po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mizarstvo«. 820

Posestva

Gostilno z inventarjem in velikim sadonosnim vrtom za pri- reditev vsolet, kakor tudi zelenjadnim vrtom prodam radi odpotovanja Gostilna etoji ob glavni cesti, 10 minut od kolodvoru in ima električno razsvetljavo. — Vprša- nje na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mizarstvo«. 775

Hišo - vilo

dvo družinsko, novo, z vse- mi pritlikalnimi in vrtom kupim v Ljubljani ali pe- riferiji. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Marce«. 992

Vilo ali hišo

po možnosti z vrtom kupim v mestu ali najbližji periferiji. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Do Din 450.000«. 807

Hišo

z urejeno čevljarico delav- nice, z vsemi stroji in orod- jem ter dobro v peljano o- boro, v celoti opustitve obrti prodam. Pri hiši tujcajni vrt. Panze, čevljar, Gutanj 669

Lokal (skladišče)

z urejeno čevljarico delav- nice, z vsemi stroji in orod- jem ter dobro v peljano o- boro, v celoti opustitve obrti prodam. Pri hiši tujcajni vrt. Panze, čevljar, Gutanj 669

Industrijsko podjetje

išče zemljišče ali primerno objekto na periferiji Ljub- ljane. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Industrija«. 370

Lokal

za snažno obrt ali etano- vanje 2 svetlih sob iščem za februar v centru mesta. Ponudbe na oglas oddelku »Jutra« pod »Skromnost«. 603

Lokal

primeren za mizarstvo de- lavnico, iščem v Siki ali St. Vidu. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Siska«. 779

Lokal

prapraven za kako obrt, od- dam na Glincah. Tržaška cesta št. 3. 698

Stanovanje

lepo, 2-3 sob v rodolj mestu išče za takoj mirna stranka 4 odraslih oseb. Ponudbe na oglas oddelku »Jutra« pod »4 osebe«. 975

Trisobno stanovanje

s pritlikalnimi oddam s fe- bruarjem v bližini sodišča. Prapravo tudi za pisarno. Vprša- nje na oglasni oddelku »Jutra« pod znaš- »Trisobno«. 596

Stanovanje

2 ali 3 sob iščem za takoj ali februar. Ponudbe na oglas oddelku »Jutra« pod šifro »Sameki dome«. 976

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pripada- jočih pritlikin, kakor tudi stanovanje sobe in kuhinje oddam ob Mladinskem do- mu — Kodoljevo. 957

Stanovanje

isto šivilja, ki plača 900 Din in vira gospodinjji za- stoji. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dobro najemnik«. 1014

Stanovanje

2 sob in kuhinje, z elek- trično razsvetljavo, išče za takoj par brez otrok. Po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Soliden«. 1023

Sobe

v rodolj mesta oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 933

Prazno sobo

oddam stalni gospodinjji na Poljanski cesti 33/III. 1019

Sobo

lepo in solunčno, z elektr. razsvetljavo ter posebnim vzhodom, v rodolj me- sta oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1021

Šivilja

dobi sobo za 200 Din. Po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Druština«. 982

Sobo

prazno ali opremljeno, s posebnim vzhodom in elek- triko oddam na Starem trgu št. 19/II. 830

Sostanovalca

sprejemam takoj na Poljan- ski cesti 64/II, vrata 34. 730

Sobo

isto uradnica s 1. februar- jem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 717

Sobe

v rodolj mesta oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 933

Prazno sobo

oddam stalni gospodinjji na Poljanski cesti 33/III. 1019

Sobo

lepo in solunčno, z elektr. razsvetljavo ter posebnim vzhodom, v rodolj me- sta oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1021

Sobe

v rodolj mesta oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 933

Prazno sobo

oddam stalni gospodinjji na Poljanski cesti 33/III. 1019

Sobo

lepo in solunčno, z elektr. razsvetljavo ter posebnim vzhodom, v rodolj me- sta oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1021

Sobe

v rodolj mesta oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 933

Gospodično

sprejemam na stanovanje in hrano. Skofja ulica 13. 919

Sobo

z ali brez oskrbe oddam v komfortni vili. Kopa nica in telefon. Naslov v oglas oddelku »Jutra«. 1051

Gospodično

sprejemam na stanovanje v Kolodvorski ulici št. 23/I. 994

Sostanovalko

sprejemam. Naslov v oglas oddelku »Jutra«. 100